05
පාඩම

තෙරණින් අතර අගපත් දීපශිඛාවෝ

ඛේමා මහරහත් තෙරණිය

පියුමතුරා බුදුරදුන් දවස දඹදිව හංසවතී නුවර මහත් යසඉසුරු ඇති සිටු කුලයක කුල කුමරියක් උපත ලැබුවා ය. ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගෙන් බණ අසා මහත් සේ පැහැදුණු ඕ තොමෝ දෙමව්පියන් ගේ ද අවසරය ඇතිව බුද්ධ ප්‍රමුඛ ආර්ය මහාසංඝ රත්නයට සත් දිනක් පුරා මහ දන් පැවැත්වූවා ය. සත් දවස ඉකුත්ව ගිය කල එම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එක්තරා භික්ෂුණියක මහා නුවණැත්තන් අතරෙහි අග්‍රස්ථානයෙහි පිහිටුවනු දැක ප්‍රසාදයට පත් ඇය ''මම ද බුදු කෙනෙකුන් වහන්සේ නමකගෙන් එම තනතුර ලබන්නෙමි'' යි, ප්‍රාර්ථනා කළා ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ද ''ඔබගේ ප්‍රාර්ථනාව සිද්ධ වේවා'' යි, විවරණ දුන් සේක.

බොහෝ පින්කම් සිදුකොට දෙව්ලොව උපන් ඇය එතැන් පටන් දිව්‍ය ලෝකවල ඉපිද දෙව්රජවරුන්ගේ දෙවඟන තනතුරු ද, මිනිස් ලොව සක්විති රජවරුන්ගේ අගබිසෝ තනතුරු ද ඇතුළුව බොහෝ සැප සම්පත් භුක්ති වින්දා ය. විපස්සි බුදුරදුන් සමයෙහි රාජ කුමාරිකාවක්ව ඉපිද සසර පුරුද්ද නිසා ම පැවිදිව කුසල් රැස්කර ගත්තා ය. කෝණාගමන බුදුරදුන් සමයෙහි ද රාජ කුමාරිකාවක්ව ඉපිද විහාරයක් තනවා බුදුපාමොක් මහසඟරුවනට පිදුවා ය. කස්සප බුදුරදුන් සමයෙහි බරණැස් නුවර කිකී රජුගේ සමණී නම් වැඩිමහල් දියණිය ලෙස ඇය උපත ලැබූ ඇය ස්වකීය සෙසු සොහොයුරියන් සය දෙනා ද සමග එක්ව ආරාමයක් කරවා බුදුපාමොක් මහසඟරුවන උදෙසා පූජා කළා ය.

අප බුදුරදුන් සමයෙහි මද්‍ර රට සාගල නුවර මහත් ධනවත් සිටු පවුලක පංච කල්‍යාණයෙන් යුත් විශිෂ්ට රූපශ්‍රීන් හෙබි තැනැත්තියක ලෙස උපන් ඇය ඛේමා නම් වූවා ය. නිසි වයස පැමිණි කල ඇය බිම්බිසාර රජුගේ අගමෙහෙසිය බවට පත්වූවා ය. රූප මදයෙන් මත් වූ ඛේමා ''බුදුරජාණන් වහන්සේ රූපයට නිග්‍රහ කරති'' යි, අසා උන් වහන්සේ දැක්මට ගියේ නැත. එය රජතුමාගේ බලවත් කණස්සල්ලට හේතුවක් විය. ඉතා සැදැහැතියෙකු වූ බිම්බිසාර රජු වේළුවනාරාමය බුද්ධ ප්‍රමුඛ මහසඟනට පූජා කළේ ය. රජු නිරන්තරයෙන් ම බුද්ධ ප්‍රමුඛ මහ සඟනට දානාදී අවශ්‍ය දෑ මැනවින් සපයමින් බණ අසමින් කාලය ගත කරයි. නගරයේ සිටුවරු සේ ම සෙසු පුරවැසියෝ ද නිතර නිතර වේළුවනාරාමයට ගොස් ධර්ම ශ්‍රවණය කරති. එහෙත් කිසි දිනෙක ඛේමාව බුදුරදුන් දැකීමට නො ගිය හෙයින් බිම්බිසාර රජු උපායකින් ඇය බුදුරදුන් හමුවට යැවීමට සිතී ය. ඒ අනුව වේළුවනාරාමයේ ස්වභාව අලංකාරය වර්ණනා කෙරෙන ගීතිකා නිර්මාණය කරවා ඒවා ගායකයන් ලවා මැනවින් ගායනා කරවා ඇයට ඇසීමට සැලැස් වී ය. එම මනහර ගී ඇසීමෙන් වේළුවන උයනෙහි අසිරිය නැරඹීමට ඛේමා බිසවට මහත් ආශාවක් උපනි. ඒ බව දැන් වූ කල්හි මහත් සතුටට පත් රජු සහපිරිවරින් දේවිය වේළුවනාරාමයට යැවී ය.

උයනට ගොස් වන සිරිය බලමින් ඉතා සොම්නසින් ඇවිදින දේවිය එක්තරා තරුණ භික්ෂුවක් රුකක් මුල භාවනානුයෝගීව සිටිනු දුටුවා ය. මෙබඳු රූ සපුවකින් හෙබි යෞවන වියේ පසුවන යෝගාවචර භික්ෂුව ගේ ධ්‍යානය දුටු ඇය මහත් සේ පුදුමයට පත් වූවා ය. උයන පුරා ඇවිදිමින් උයනෙහි අසිරිය බලා අවසානයේ දී බුදුරදුන් නොදැක ම ඇය ආපසු පැමිණීමට සූදානම් වූවා ය. ඇය බුදුරදුන් නොදැක ආපසු පැමිණීමට සැරසුනහොත් වහා ඇය බුදුරදුන් වෙත ගෙන යා යුතු යැයි, රජු රාජ පුරුෂයන්ට අණ කොට තිබුණේ ය. එබැවින් රාජ පුරුෂයෝ ඇයගේ ආපසු හැරීම වලකා වහා ඇය බුදුරදුන් වෙත පැමිණවීමට ක්‍රියා කළ හ.

ඛේමා පිළිබඳ සියලු තතු නුවණින් දැනසිටි බුදුරජාණන් වහන්සේ ඇය පැමිණෙනු දැක ඉර්ධි බලයෙන් දෙවඟනක වැනි රූමත් ස්ත්‍රියක් උන්වහන්සේට විජිනිපතින් පවන් සලන්නාක් සේ ඇයට පෙනෙන්නට සැලැස් වූ හ. එය දුටු ඛේමාවන්ට

''මෙබඳු දෙවඟනක් වැනි රූපශ්‍රීයෙන් යුක්ත වූ ස්ත්‍රීහු බුදුරජාණන් වහන්සේ සමීපයෙහි සිටිති. මම මොවුන් ගේ මෙහෙකාර කමටවත් නො වටිනා තරම් ය. බුදුරජාණන් වහන්සේ රූපශ්‍රීයට නිග්‍රහ කරති යි, රටේ පැතිර පවත්නා කතාව සම්පූර්ණ අසත්‍යයකැයි සිතිණි''

එසේ සිතූ ඇය එම ස්ත්‍රී රූපය දෙස ම බලා සිටියා ය. ඇය බලා සිටිය දී ම බුදු රදුන් ගේ අධිෂ්ඨානය පරිදි එම ස්ත්‍රී රූපය ප්‍රථම වයස ක්‍රමයෙන් ගෙවී මධ්‍යම වයසට පත්ව එය ද ගෙවා මහලු වයසට ද පත්ව හිසකෙස් පැසුණු, සම රැළි වැටුණු, දත් වැටුණු විරූප වූ මැහැල්ලක බවටත් පත් ව විජිනිපත ද හැර දමා බිමට පතිත විණ. එයින් සංවේග යට පත් ඛේමාට

''මෙබඳු රූමත් ශරීර පවා මෙසේ විනාශයට පැමිණෙයි. මාගේ මෙම රූපයට ද මෙබඳු ඉරණමක් අත්වීම නොවැලැක්විය හැකි ය.'' යි වැටහිණ

ඛේමා බිසවගේ රූප මදය හීන වී නුවණ මුහුකුරා ගිය බව දත් බුදුරජාණන් වහන්සේ,

''ඛේමාවෙනි, රෝගාදියෙන් ආතුර වූ දෙතිස් කුණුපයෙන් අපවිත්‍ර වූ කුණු වූ මෙම ශරීරය දෙස බලන්න. ශරීරය ගැන ඇති ඡන්දය දුරු කරන්න. අසුභානුපස්සනාව වඩන්න.''

යනුවෙන් වදාරා මහානිදාන සූත්‍රය දේශනා කළ සේක. ඒ ඇසූ ඛේමා බිසව සෝවාන් ඵලයට පැමිණ බුදුරදුන් හමුවෙහි මෙසේ ප්‍රකාශ කළා ය.

''ස්වාමීනි, මා මෙතෙක් දවස් රූප මදයෙන් මත්ව ඔබ වහන්සේ රූපය හෙලා දකින බව අසා ඔබ වහන්සේ හමුවීමට නොපැමිණියෙමි. දැන් මට සත්‍යය වැටහිණ. මා අතින් යම් වරදක් වී නම් ඊට සමාවුව මැනව.''

එවිට, ''ඔබ අත වරද නැතැ'' යි, බුදුරජාණන් වහන්සේ වදාළ හ. ඉක්බිති ඛේමාව බුදුරදුන් ප්‍රදක්ෂිණා කොට වැඳ රජ මැදුරට ගොස් බිම්බිසාර රජුට හමුවී

''ස්වාමීනි, මම බුදුන් දැක බණ අසා ජීවිතය ගැන මහත් සේ කළකිරීමට පත්වීමි. මහරජ ඔබ අවසර දෙන්නේ නම් බුදු සසුනෙහි පැවිදි වෙමි.''යි පවසා සිටියා ය.

බිම්බිසාර රජු ඇයට පැවිදිවීමට අවසර දුන්නේ ය. ඛේමාව විහාරයට ගොස් පැවිදිව අඩ මසක් ඇවෑමෙන් පහනක් දැල්වීමත්, නිවීමත් දැක ඒ ගැන මෙනෙහි කරමින් සිට රහත් භාවයට පත් වූවා ය. ඛේමා මහරහත් තෙරණිය තම ප්‍රාර්ථනාව පරිදි සසර පුරා නුවණින් පින් පුරමින් පැමිණ මහා නුවණැත්තියක බවට පත් වූ හෙයින් බුදුරදුන් භික්ෂුණීන්ට අග්‍රස්ථානය පිරිනමන කල්හි,

''එතදග්ගං භික්ඛවෙ මම සාවිකානං භික්ඛුණීනං මහාපඤ්ඤානං යදිදං ඛෙමා''

යනුවෙන් ''මහණෙනි, මාගේ ශ්‍රාවිකාවන්ගෙන් මහා ප්‍රඥාවන්ත භික්ෂුණීන් අතර මෙම ඛේමා තොමෝ අග්‍ර වන්නීයැ''යි අග තනතුරෙහි පිහිටුවා වදාළ සේක. ඒ සමග ම ඕතොමෝ බුදුරදුන්ගේ අග්‍රශ්‍රාවිකා තනතුරටද පත් වූවා ය.

උප්පලවණ්ණා මහරහත් තෙරණිය

පදුමුත්තර බුදුරදුන් සමයෙහි ම හංසවතී නුවර එක් කුල ගෙයක දියණියක් උපන්නා ය. බණ ඇසීම සඳහා විහාරයට යන මහ පිරිස් දැක ඔවුන් සමග ගොස් බණ ඇසූ ඇය බුදුරජාණන් වහන්සේ එක්තරා භික්ෂුණියක් ඍද්ධිමත් භික්ෂුණීන් අතර අග්‍රස්ථානයට පත්කර වදාරනු දුටුවා ය. ඒ දැක '' මම ද මතු යම් දිනෙක මෙම තනතුර ලබන්නෙම් නම් ඉතා යෙහෙකැ'' යි, සිතා සත් දිනක් ම බුද්ධ ප්‍රමුඛ මහ සඟනට මහදන් පැවැත්වූවා ය.

තවත් බොහෝ පින්දහම් සිදු කළ ඇය එතැන් පටන් සසර පුරා උසස් දිව්‍ය සම්පත් මනුෂ්‍ය සම්පත් විඳිමින් අවුත් කාශ්‍යප බුදුරදුන් සමයෙහි බරණැස් නුවර කිකී නම් කාසි රජුගේ දියණියකව උපත ලබා සමණගුත්තා නමින් ප්‍රකට වූවා ය. ඇයට සොහොයුරියෝ සදෙනෙක් වූ අතර එයින් නැගණියක සමග ගිහිගෙයි සිට ම බඹසර වසමින් භික්ෂූන් වහන්සේලාට පිරිවෙණක් ඉදිකොට දුන්නා ය. එවැනි බොහෝ කුසල් කොට මියගොස් දිව්‍ය ලෝකයෙහි ඉපිද මහත් දිව්‍ය ශ්‍රී සම්පත් විඳිමින් සිට නැවතත් මනුෂ්‍ය ලෝකයෙහි ම එක්තරා දුගී පවුලක උපත ලැබුවා ය.

එම භවයේ දී පසේ බුදුරජාණන් වහන්සේ නමකට දන් දී නැවතත් දෙව්ලොව උපත ලැබුවා ය. එලෙස දිව්‍ය සම්පත් විඳි ඇය නැවත මිනිස් ලොව පියුම් විලක මහ පියුම් ගැබක උපන්නා ය. එම විල අසල සිටි තාපසතුමෙක් ඇය දැක රැගෙන ගොස් හදා වඩා පෝෂණය කළේ ය. ක්‍රමයෙන් හැදී වැඩුණු ඇය පිළිබඳ තතු දැනගත් බරණැස් රජු ස්වකීය රජ මාලිගාවට ඇයව කැඳවා රජු ගේ අග මෙහෙසිය බවට පත්කොට ගත්තේ ය. එම භවය ද ගෙවා දැමූ ඇය නැවතත් රජගහ නුවර දිළිඳු කුල ගෙයක උපත ලැබුවා ය. ක්‍රමයෙන් නිසි

වයසට පත් ඇය අන්‍ය කුලයක කෙනෙකු සමග විවාහප්‍රාප්ත වූවා ය. සිය සැමියා ද සමග එක්ව පසේ බුදුවරුන්ට දන් දුන් ඇය නිලුපුල් අට මිටක් ගෙනවුත් පසේ බුදුවරුන්ගේ පාමුල්හි තබා ''මා උපනුපන් සෑම භවයක ම මාගේ ශරීරය ද මෙම නිලුපුල් මල් හා සමාන පැහැයෙන් යුක්ත වේවා'' යි, ප්‍රාර්ථනාවක් කළා ය. මෙසේ එම ජන්මයෙහි අපමණ පින් රැස්කළ ඇය අප ගෞතම බුදුරජාණන් වහන්සේ ගේ කාලයෙහි උපත ලැබුවේ සැවැත් නුවර එක්තරා සිටු කුලයක ය. පූර්ව ප්‍රාර්ථනා අනුව නිලුපුල් මල් හා සමාන පැහැයෙන් යුක්ත වූ නිසා ඇය ''උප්පලවණ්ණා'' යැයි නම් ලැබුවා ය.

දඹදිව බොහෝ රජවරු ද සිටුවරු ද මෙම උප්පලවණ්ණා කුමරිය පිළිබඳ තොරතුරු අසා ඇය නිසි වියට පැමිණි කල්හි ''නුඹ ගේ දියණිය අපට පාවා දෙව'' යි, කියා ඇය ගේ පියාණන් හට හසුන්පත් එවූ හ. එයින් සිටුවරයා මහත් අපහසුවකට පත්විය. ''මට මේ සැම ගේ සිත් දිනාගැනීමට නොහැකි ය. මින් කාට හෝ මැය දුන්නෙම් නම් සෙස්සෝ මා හා අමනාප වෙති. මීට එයට සුදුසු උපායක් යොදමි.'' යි සිතූ සිටුතුමා දියණිය කැඳවා ''දරුව, පැවිදිවීමට කැමතිද''යි විමසී ය. මෙය ඇගේ පශ්චිම ආත්මභාවය වූ හෙයින් එය අසා ඉමහත් සතුටට පත් ඇය සතුටුව ''පියාණෙනි, මම පැවිදි වෙමි'' යි, එකහෙලා ම කීවා ය. සිටුතුමා ද එයින් මහත් සොම්නසට පැමිණ මහ පෙරහරින් ඇයව භික්ෂුණී අරමට කැඳවාගෙන ගොස් පැවිදි කර වී ය.

අලුතින් පැවිදි වූ උප්පලවණ්ණා තෙරණියට සෙසු භික්ෂුණීහු එක්ව පොහෝ ගෙයි වත් සැපයීම භාර කළ හ. නිතිපතා පොහෝ ගෙය ඇමද පහන් දල්වන උප්පලවණ්ණා තෙරණිය එම පහන් දැල්ල ම නිමිති වශයෙන් ගෙන තේජෝ කසිණය අරමුණු කොට ධ්‍යාන උපදවා එම ධ්‍යානය ම පාදක කොටගෙන රහත් භාවයට පත් වූවා ය. අනතුරුව එතුමිය ඛේමා තෙරණිය ළඟට බුදුරදුන්ගේ වමත් අග්‍රශ්‍රාවිකාව බවට පත්වූවා ය.

උපුල්වන් තෙරණිය ඍද්ධි ප්‍රාතිහාර්ය පෑමෙහි අතිදක්ෂ වූවා ය. පසු කලෙක බුදුරජාණන් වහන්සේ ගණ්ඩම්බ රුක් මුල් හි සිට යමක ප්‍රාතිහාර්යය දක්වන දිනයෙහි ම ඕ තොමෝ අසුන් සතර දෙනෙකු යෙදූ රථයක් ඍද්ධි බලයෙන් මවාගෙන බුදුරදුන් වෙත පැමිණ උන්වහන්සේගේ දෙපා වැඳ ''ස්වාමීනි, ඔබ වහන්සේ අනුමැතිය දෙනසේක් නම් තීර්ථකයන්ගේ මානය මර්දනය කිරීමට පෙළහර පාන්නෙමියි කියා පසෙක සිටියා ය. එහෙත් එදා තීර්ථක මර්දනය පිණිස බුදුරජාණන් වහන්සේ ම යමාමහ පෙළහර පෑ සේක. බුදුරජාණන් වහන්සේ එම කරුණ ම නිමිති කොට ගෙන ඕ තොමෝ මහත් ඍද්ධි ඇත්තා වූ භික්ෂුණීන් අතර අග්‍ර වන්නී යැයි, වදාරා

''එතදග්ගං භික්ඛවෙ මම සාවිකානං භික්ඛුණීනං ඉද්ධිමන්තීනං යදිදං උප්පලවණ්ණා'' යැයි උප්පලවණ්ණා තෙරණිය අග්‍ර ස්ථානයෙහි තැබූ සේක.

සංයුත්ත නිකායේ උප්පලවණ්ණා සූත්‍රයේ සඳහන් පරිදි දිනක් මෙතුමිය දිවාවිහරණය සඳහා අන්ධ වනයට පිවිස එහි සල් ගසක් මුල වැඩ සිටියා ය. එකල්හි මාර දිව්‍ය පුත්‍රයා පැමිණ එතුමිය බිය ගන්වනු පිණිස මෙසේ කීවේ ය.

''ලස්සනට පිපුණු මල් ඇති සල් ගසක් මුල අසමසම රූ ඇති ඔබ හුදෙකලාව සිටින්නෙහි ය. ඔබට සල්ලාල ධූර්තයන් කෙරෙන් බියක් නැද්ද?''

එයට පිළිතුරු දුන් උප්පලවණ්ණා මහ තෙරණිය,

''සල්ලාලයන් ලක්ෂයක් පැමිණියත් මම මෙසේ ම ය. ලෝමයක් හෝ නොසොල්වමි, නොසැලෙමි, මාරය ඔබ තනිව මට කුමක් කරන්න ද?''

මම අතුරුදහන් වෙමි. ඔබේ කුසට හෝ පිවිසෙමි. බැම අතර හෝ සිටිමි. එසේ සිටියත් ඔබ මා නොදක්නෙහි ය.

මම මගේ සිත වසඟ කරගත්තෙමි. හොඳින් ඍද්ධිපාද වැඩුවෙක් මි, සියලු බැම්වලින් මිදුණු කෙනෙක්මි යි, මාරය මම ඔබට බිය නොවෙමියි එඩිතරව පැවසුවා ය.

උප්පලවණ්ණා තෙරණිය සසර පුරුද්දෙන් ම කාමයන්ගේ ආදීන ව දැන කළකිරී පැවිදි වූ කෙනෙකි. රහත්වී පෙරවිසූ කඳ පිළිවෙළ දැනගත් එතුමිය කාමයන් කොතරම් පිළිකුල් සහගත දැයි තමන්ට ම පෙර භවයක විඳින්නට වූ අත්දැකීමකින් පැහැදිලි කර ඇත්තේ මෙසේ ය.

උභො මාතා ච ධීතා ච - මයං ආසුං සපත්තියො
තස්සා මෙ අහු සංවෙගො - අබ්භුතො ලොමහංසනො

ධීරත්‍ථු කාමා අසුචී - දුග්ගන්ධා බහු කණ්ඨකා
යත්‍ථ මාතා ච ධීතා ච - සභරියා මයං අහු

මවත් දුවත් යන අපි දෙදෙන ම එක් පුරුෂයෙකු ට සපත්නී වූයෙමු. එය මට ලොමුදැහගන්වන මහා සංවේගයක් විය.

කාමයන්ට නින්දා වේවා. ඒවා එතරම් අපවිත්‍ර ය, දුගඳ ය, බොහෝ කෙලෙස් කටු සහිත ය. මවත් දුවත් යන අප සපත්නී වීමම ඊට නිදසුන් ය.

පෙර සැවත් නුවර වෙළෙන්දෙකුගේ බිරියක කුස පිළිසිඳගත් දරුගැබ ගැන වෙළෙන්දා දුර බැහැර ගිය කලක සැකසිතූ නැන්දණිය ඇය ගෙදරින් පළවා හැරියා ය. තැන තැන ඇවිදමින් ගිය ඇය අම්බලමක දී දරුවා බිහිකළා ය. ඇය එළියට ගිය මොහොතක වෙනත් කෙනෙක් දරුවා රැගෙන ගොස් හදාවඩා ගත්තේ ය. පසු කලෙක ඒ අසරණ මව ද වෙනත් කෙනෙකුගේ බිරිය බවට පත්වී දියණියක වැදුවා ය. නැවතත් එම නිවසින් ද පලවා හරින ලද ඇය දියණිය ද අහිමි ව අසරණ ව ඇවිදිමින් සිටියා ය. මේ අතර හැඩිදැඩි තරුණයකු වූ ඇගේ පළමු පුතු තවමත් යොවුන් පෙනුමෙන් සිටි ඇය මව බව නොදැන ආවාහ කර ගත්තේ ය. ඇය ද ඒ බව නොදත්තා ය. ඒ සමග ඇගේ දියණිය ද ඔහුට හමු විය. තම සොයුරිය බව නොදත් ඔහු ඇය ද ආවාහ කර ගත්තේ ය. මවට ද දියණිය හඳුනාගත

නොහැකි විය. මෙසේ අන්තිමේදී තිදෙනා ම නොදන පුතා ළඟ මවත් සොහොයුරියත් සමාන භාර්යාවන් බවට පත් වූහ. පෙර භවය දුටු උප්පලවණ්ණා තෙරණිය සසල කළේ මේ බිහිසුණු අත්දැකීමයි. කාමය අසූචි වැනියැයි එතුමිය පවසන්නේ එහෙයිනි.

මේ තෙරණියන්ගේ කතාපුවත්වලින් අපට ඉගෙනගත හැකි පාඩම් රැසකි. විශේෂයෙන් ඛේමා බිසවගේ පුවතින් බුදුරජාණන් වහන්සේගේ විශිෂ්ට දේශනා විලාසය පිළිබිඹු වේ. එහිදී උන්වහන්සේ ඛේමාවන්ට ධර්මාවබෝධය ලබාදෙන්නේ දෘශ්‍ය රූප ආධාරයෙනි. එය ප්‍රබල අධ්‍යාපන උපක්‍රමයකි.

එසේම මෙම සිද්ධියේ දී වේළුවන උයන ඉතා වැදගත්වේ. ආරාමයක් නම් **(ආගන්ත්වා රමති එත්ථාති ආරාමො)** කෙනෙකු ඇවිත් බලා සතුටු වන තැන ආරාමයයි. (පුෂ්පාරාම ඵලාරාම) එනම් උයන් ය. පන්සලක් උයනක් විය යුතු ය. මුලදී පන්සල් උයන් කිරීම කල්ගත වන බැවින් උයන් පන්සල් ලෙස ගන්නා ලදි. වේළුවනය, ජේතවනය, මහමෙව්නා උයන ඊට නිදසුන් ය. අපේ පන්සල නිතර ම ආරමයක් හෙවත් උයනක් ලෙස තබාගත යුතු ය. එවිට ජනය එය දැක පැහැදෙති. ශ්‍රද්ධාව උපදවා ගනිති. **(සද්ධා ජාතො උපසංකමති)** සැදැහැ ඇති වී පන්සලට එති. **(උපසංකමන්තො පයිරුපාසති)** පැමිණ සංඝයා ඇසුරු කරති. **(සොතං ඔදහති)** කන් යොමති. **(ධම්මං සුණාති)** බණ අසති. මෙසේ ආරාමයක් උයනක් සේ පවිත්‍රව සුන්දරව තබා ගැනීම ජනයා බුදු සසුනට ඇදගැනීමේ උප්‍රමයක් ලෙස එදා සිට යොදා ගෙන තිබේ. ඛේමා බිසවගේ පුවත ඊට අපූරු නිදසුනකි.

අභ්‍යාස

01. අග්‍රශ්‍රාවිකාවන් වහන්සේලාගේ විශේෂ පුණ්‍ය මහිමය පිළිබඳ වෙන් වෙන් වශයෙන් කරුණු ගොනු කරන්න.
02. අග්‍රශ්‍රාවිකාවන් වහන්සේලාගේ ජීවන චරිතයන්ගෙන් ගත හැකි ආදර්ශයන මැයෙන් ජගත් කාන්තාදිනයට යොදාගත හැකි පත්‍රිකාවක් සකස් කරන්න.